

Capítol 1

En què encara no s'inicia la trama, sinó que tan sols s'ofereix la descripció detallada de cinc Sacs, i això des de la perspectiva dels veïns

Margarethe Maria Sackmeier, més coneguda com la Gretchen, tenia catorze anys i els ulls del color gris dels còdols del Danubi, els cabells d'un castany cocker i un nas diminut, com de nadó. Feia un metre i seixanta centímetres d'alçada i pesava seixanta-quatre quilos i tres-cents grams. Si era grassa o no, fa de mal dir, perquè estar gras, com moltes altres coses a la vida, és una qüestió força relativa. Al gimnàs, entre una Evelyn prima com un pal i una Sabine seca com una estaca guarnides amb roba d'esport de la talla 36, la Gretchen es trobava grassíssima; amb més greix que una galleda plena de llard d'oca. A casa, entre el pare,

la mare, el Hänschen i la Mädi, la Gretchen es considerava més aviat una persona esvelta i prima. I és que comparats amb la panxa del pare, els malucs de la mare, els pits mantegosos del Hänschen i les galtes de hámster de la Mädi, l'excés de pes de la Gretchen, repartit d'una manera proporcionada per tot el cos, era irrellevant! I l'àvia zwettlerenya, anomenada així perquè vivia a Zwettl, que combinava harmònicament en la seva persona i figura la panxa del pare, els malucs de la mare, els pits mantegosos del Hänschen i les galtes de hámster de la Mädi, havia arribat a dir que la Gretchen estava realment xuclada, que tenia un aspecte pèssim que feia pensar en la fam de postguerra i que se l'havia d'encebar com calia.

A ningú no li entusiasma estar gras. En aquest sentit, la Gretchen no era cap excepció i per això li encantava anar a Zwettl, a casa de l'àvia zwettlerenya, i estar-se a casa, i no li agradava gaire l'escola i odiava el gimnàs amb tota la seva ànima. Durant anys, i dos cops per setmana, quan en l'horari de l'escola apareixia la paraula *gimnàstica*, la Gretchen no s'hauria volgut llevar al matí. S'hauria estimat

molt més haver de passar per una dotzena d'exàmens de vocabulari d'anglès en lloc d'aguantar una sola hora al gimnàs! Quan la professora de gimnàstica de la Gretchen —d'això feia un any— va tenir una criatura i va agafar la baixa per maternitat, van arribar temps millors per a la Gretchen, ja que la professora de gimnàstica suplent era una senyora ingènua i bonassa, que estava disposada a acceptar tota mena d'excuses. Val a dir que en això de posar excuses la Gretchen hi tenia la mà trencada. Era conscient que no es podia escapolar de l'hora de gimnàstica un dia per un refredat, un altre per un mal de panxa, un altre per un mal de coll i una quarta vegada per la regla. Tants mals en una noia tan robusta i amb tan bon color de cara com la Gretchen haurien estranyat fins i tot a la professora de gimnàstica més ingènua i bonassa del món. El més assenyat seria explotar a fons una sola xacra: la regla. Dolors menstruals, trastorns menstruals, retards de la regla, fins i tot una lleugera inflamació d'ovaris es va arribar a inventar la Gretchen durant quatre setmanes per no fer gimnàstica. És clar que una cosa així només funciona

si es té a casa una mare que col·labori. La Gretchen tenia una mare així. La mare de la Gretchen escribia sense cap mena de vacil·lació dues amables notes de disculpa per setmana i ni tan sols no es posava vermella de vergonya quan, el dia de reunió amb els pares, la professora de gimnàstica comentava amb ella les complicacions i els trastorns del baix ventre de la Gretchen.

Un cop a casa, quan explicava al pare de la Gretchen com havia anat la reunió, disculpava aquell engany tot dient: «Al cap i a la fi, nosaltres ja sabem què és això! Les persones plenetes tenim els nostres complexos d'inferioritat! I d'això, no en tenim pas nosaltres la culpa! Quina mena de mare seria jo si no fes costat a la meva filla!» I llavors sospirava i s'estirava el jersei llarg fins més avall dels malucs. Aquesta era una mania seva constant. Cent cops al dia s'estirava el jersei avall. Per això els jerséis de la mare de la Gretchen eren dos pams més llargs per les costures dels costats que per la part de davant i de darrere.

«Amagar la cansalada!», en deia el pare de la Gretchen amb un somriure burleta, d'aquesta

mania del jersei. Ell no amagava la seva panxota. La lluaïa amb orgull per damunt dels pantalons i en deixava a la vista —entre els botons de la camisa— petites porcions. Però, en canvi, el pare de la Gretchen tenia la mania del bigoti. El bigoti del pare de la Gretchen era espès i negre com les plomes d'un corb i brillant. I la mania consistia que el pare sempre se l'estava recargolant. Mentre mirava la televisió, mentre llegia, mentre resolia mots encreuats, mentre parlava i mentre escoltava, sempre i arreu es tocava els extrems del bigoti i se'ls cargolava fins que es convertien en puntes dures i esmolades o en uns sisos petits i graciosos.

El germà de la Gretchen, el Hänschen, tenia dotze anys i també tenia una mania. Només estava a gust amb el dit índex de la mà esquerra ficat al forat dret del nas. Ni la més obstinada de totes les mestres de l'escola primària no havia aconseguit treure-li aquesta mania. Val a dir que el Hänschen no es furgava realment el nas, perquè mai no se'n treia res. No movia gens el dit dins del nas. Era més aviat com si es volgués taponar el forat del nas.

La Mädi no tenia cap mania en especial, tret que es considerin manies rondinar, ploriquejar i somicar, però, d'això, més aviat se'n podrien dir trets de personalitat. Probablement la Mädi encara era massa petita per tenir una autèntica mania. Només tenia sis anys.

La Gretchen en tenia més d'una, de mania. Li encantava rosegar un ble del seu cabell castany cocker. Es feia, sobretot durant les avorrides hores de classe, trenetes amb el serrell. S'estirava els dits fins que li petaven. I es gratava la panxa, encara que no li piqués. A banda d'això, no parava de fer-se dibuixets amb el bolígraf a l'avantbraç esquerre, que semblava un braç enguixat durant un curs d'esquí. I ensumava. D'això, ni ella mateixa no se n'adonava. Quan escoltava algú amb atenció, arrufava el seu nas diminut com de nadó i ensumava com si anés al darrere d'alguna olor sospitosa i molt empipadora.

A l'edifici on la Gretchen vivia no es parlava amb gaire amabilitat d'ella i de la seva família. No els deien la família Sackmeier ni els Sackmeier, sinó els Sacs! El Konni, el fill dels veïns dels Sackmeier,

era qui havia tingut aquella pensada. El Konni estava primíssim i la gent grassa li resultava més divertida que el més graciós dels acudits.

Cada diumenge, a les nou en punt, el Konni es plantava davant de la finestra que donava a l'aparcament, perquè sabia que a les nou en punt els Sacs empenien el seu viatge de diumenge cap a Zwettl, per anar a veure l'àvia. Tan bon punt veia sortir pel portal la Gretchen, el Hänschen, la Mädi, la mare i el pare, es posava a cridar: «Afanyeu-vos, afanyeu-vos, si no us perdreu els Sacs!» I apressava els seus pares amb la mà perquè s'acostessin a la finestra. Ells s'afanyaven a anar-hi i tots tres contemplaven astorats i enriolats com la Gretchen, el Hänschen i la Mädi s'encabien dins el petit Mini, com el pare i la mare s'instal·laven amb dificultats als seients del davant i com la carrosseria del Mini s'ensorrava més i més amb el seu pes, i, aguantant-se el riure, es deien els uns als altres que un Mini com aquell devia ser un cotxe prodigiós, el doble de gran per dins que per fora. El pare del Konni sempre exclamava: «M'hi jugo el que vulgueu que la senyora Sac avui no passa per la porteta del Mini!»

I la mare del Konni exclamava: «Ai, que es quedarà travada! Ai, que es quedarà travada! Se li ha fet el cul encara més gros!» I tots tres es quedaven ben tristos quan el petit Mini blau sortia per la porta del pati.

—Em podia passar la vida mirant els sis Sacs —deia llavors el Konni. Deia «sis» perquè també comptava la bossa enorme, plena a vessar de provisions, que la mare de la Gretchen duia.

Però, per sort, la Gretchen, el Hänschen, la Mädi, la mare i el pare no en tenien ni la més mínima sospita d'aquestes dolenteries quan, estrets com sardines dins una llauna, sortien rabent cap a Zwettl i cap a casa de l'àvia.

A banda dels quilos de més i de les diferents petites manies de cada un, potser caldria afegir també, pel que fa als Sacs-Sackmeier, que eren molt amables i afectuosos els uns amb els altres. Fins i tot suportaven sense queixar-se gaire les queixes i els gemecs permanents de la Mädi. Que el pare es deia Egon i treballava com a empleat a l'oficina d'una fàbrica de pastes alimentàries pot ser que també sigui important, així com que la

mare es deia Elisabeth i no tenia cap professió, si ser mestressa de casa no es considera cap professió.

I també que el Häschen col·leccionava plomes d'ocell. Tres àlbums gegants havia omplert ja, enganxant-hi tota mena de plomes que havia anat trobant, de gallina, de colom, de faisà, de periquito! I que la Mädi anava a escola des de feia només sis setmanes. Però no es pot dir que li agradés gaire anar-hi. I que tenia un desig per satisfer. Ja feia anys que volia tenir un gat negre. La Gretchen llegia novel·les de seixanta pàgines sobre els amors de l'alta noblesa, però ho feia molt en secret, perquè se'n donava vergonya.

I que a la mare li encantava cuinar. «El meu hobby és la cuina», solia dir sempre. A vegades feia pastissos de tres tipus diferents de massa i els farcia amb dues classes diferents de crema i els decorava amb massapà i cireres confitades. Els feia sense que hi hagués cap motiu especial. El pare tenia un ensurt cada vegada que veia un d'aquells pastissos, perquè es pensava que s'havia oblidat de l'aniversari d'algú. O potser de l'aniversari de casats. Això encara hauria estat pitjor. Però llavors

la mare el tranquil·litzava: «És que he tingut unes ganes irresistibles de fer un pastís» li explicava. I llavors tots els Sackmeier s'abraonaven damunt del pastís com si fes una pila de dies que no haguessin menjat res.

A banda d'això, em sembla que no hi ha res més que calgui saber de la Gretchen i de la seva família abans que la història comenci d'una vegada.